

OPONENTSKÝ POSUDEK

habilitační práce

Ing. Lucie Madleňákové, PhD.

Téma habilitační práce: Vrstvový model poštového systému

Odbor: 8.2.2. Poštové služby

Děkankou Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Žilinskej univerzity v Žiline prof. Ing. Annou Križanovou, CSc. jsem byl požádán o vypracování oponentního posudku na habilitační práci Ing. Lucie Madleňákové, PhD., kterou předložila v souvislosti se zahájením habilitačního řízení v odboru Poštové služby. K předložené habilitační práci předkládám následující hodnocení.

Aktuálnost zvolené problematiky

Zvolené téma je velmi originální a nadčasové. Prostřednictvím tvorby vrstvého modelu poštovního systému s nově definovanými funkcemi jednotlivých vrstev, protokoly a rozhraními mezi jednotlivými vrstvami modelu autorka originálním způsobem nalézá paralelu s jinými síťovými odvětvími a poskytuje návod pro řešení souvisejících problémů, například interoperability mezi jednotlivými poštovními systémy.

Autorka v práci správně identifikuje současné trendy, tj. postupné nahrazování klasické listovní korespondence elektronickou komunikací, stále intenzivnější pronikání elektronických služeb (hybridní pošta, T&T apod.) do klasických poštovních služeb a velmi intenzivní rozvoj e-commerce s pozitivním dopadem na poskytované poštovní služby.

Jde tedy vyvodit závěr, že okolní svět se mění, a proto i poštovní služby se musí měnit, aby přežily. Tato práce je toho dobrým příkladem.

Metodika a vědecká úroveň habilitační práce

Při zpracování habilitační práce byly využity adekvátní metody a postupy, které odpovídají způsobu zpracování obdobných vědeckých prací. Byly použity například metody analýzy, syntézy, dekompozice, porovnávání, ale zejména metoda modelování a hierarchické abstrakce při konstruování vrstvého modelu poštovního systému.

K jednotlivým částem práce lze konstatovat následující. Posuzovaná habilitační práce je přehledně rozdělena do tří samostatných kapitol. V první teoretické kapitole autorka charakterizuje poštovní trh a poštovní sektor. Zabývá se specifiky poštovního sektoru, problematikou samotné definice poštovních služeb, poštovního sektoru, liberalizací trhu, měnícím se poštovním hodnotovým řetězcem, trendy vývoje jak na listovním, tak balíkovém trhu, principy regulace apod.

Druhá teoretická kapitola práce popisuje technologický poštovní systém a pro jeho popis využívá tradiční procesní přístup. Při tvorbě modelu technologického procesu poštovní služba využívá dekompozici na subprocesy: výběr poštovní zásilky a „distribuci“, přičemž v rámci distribuce lze identifikovat další podprocesy: „třídění, přepravu a dodání“. Model autorka návazně uplatňuje v podmínkách poskytovatele univerzální služby a alternativního poštovního operátora.

Nosnou částí posuzované habilitační práce je však část třetí, která modeluje poštovní služby pomocí vrstevného modelu OSI. Možnost použití vrstevného modelu OSI k modelování poštovních služeb autorka opírá o podobnost systémů poštovních služeb a elektronických komunikací. Autorka v této kapitole popisuje OSI referenční model a TCP/IP model a následně aplikuje tyto modely na poštovní systém.

Následně autorka pro potřeby další práce zjednodušuje aplikovaný model do modelu třívrstvého s následujícími vrstvami: aplikační, transportní a síťovou a u těchto vrstev stanovuje základní funkce, rozhraní, protokol, zabývá se bezpečností a kvalitou.

Zvláštní pozornost pak autorka věnuje modelování síťové (infrastrukturní) části poštovního systému. Vymezuje stacionární a mobilní zařízení poštovní sítě, popisuje potenciálně a reálně využívané druhy doprav v rámci poštovní služby, popisuje možné topologické řešení poštovní sítě a zejména pak detailně rozebírá varianty v praxi používané hierarchické konstrukce poštovní přepravní sítě.

Nakonec autorka popisuje problematiku interoperability poštovních systémů ve smyslu směrnice 2008/6/EC a její transpozici do národního právního rámce SR.

Lze tedy shrnout, že habilitační práce má logickou strukturu. Jednotlivé části na sebe navazují a intuitivně směřují k nosné části práce, tj. k tvorbě vrstevného modelu. Pozitivně lze hodnotit dodržování odborné terminologie, rozsáhlý aparát použitých zdrojů, grafickou úpravu a celkovou formální úroveň.

Splnění stanoveného cíle

V úvodu práce definovaný cíl habilitační práce: „deklarovat význam a úlohy síťového poštovního systému“ byl splněn vytvořeným vrstevným modelem poštovního systému.

Přínos práce

Za zásadní přínos posuzované habilitační práce lze považovat především vytvořený vrstevný model poštovního systému, který nabízí jiný pohled na poštovní systém, když jednotlivé fáze poštovní služby popisuje nikoli procesně, ale ve vrstvách (tedy tak, jak je to typické pro elektronickou komunikaci).

Připomínky k předkládané habilitační práci

K předkládané habilitační práci mám pouze následující drobné formální připomínky:

- 1) V uvedeném slovníku pojmů je u pojmu ekonomicky oprávněné náklady použit jiný typ písma než u ostatních odstavců.
- 2) Obrázek uvedený na str. 25 je příliš malý, takže text v něm uvedený nelze přečíst.
- 3) Výčet služeb, které se nepovažují za poštovní je duplicitně ve stejném znění uveden jak na str. 32, tak na str. 41.
- 4) Několikrát se v textu objevuje dvojtečka na konci stránky a jednotlivé odrážky následují na další stránce (viz např. str. 40, 89).

V rámci obhajoby prosím o odpovědi na následující doplňující otázky:

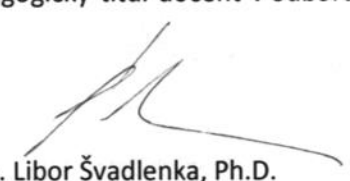
- 1) Na základě jaké statistiky (zdroje) autorka na str. 17 konstatuje, že objem posílaných zpráv v celosvětovém měřítku stagnuje?
- 2) Může autorka vysvětlit vázanost železniční dopravy použité v poštovní přepravě na „cestovní poriadok“ (str. 82) ve srovnání např. se silniční dopravou použitou v poštovní přepravě?
- 3) Může autorka uvést příklady využití navrhovaného vrstevného modelu poštovního systému? Projeví se navrhovaný vrstevný model např. v jiném způsobu regulace, či jaké jiné dopady může jeho aplikace způsobit?

Posouzení práce z hlediska splnění podmínek pro zahájení habilitačního řízení

Ing. Lucia Madleňáková, PhD. na základě předložené habilitační práce a připojených charakteristik pedagogické, odborné a vědecko-výzkumné činnosti prokázala, že má široké odborné znalosti v řešené problematice, že má nezbytné vědecko-výzkumné a publikační zkušenosti, že dokáže aplikovat získané teoretické poznatky na reálné konkrétní problémy praxe a také v rámci pedagogického procesu.

Na základě výše uvedeného mohu konstatovat, že Ing. Lucia Madleňáková, PhD. splňuje kritéria stanovená pro udělení titulu docent. Doporučuji tedy Vědecké radě Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žilině udělit souhlas k obhajobě habilitační práce a po úspěšném obhájení udělit Ing. Lucii Madleňákové, PhD. vědecko-pedagogický titul docent v odboru 8.2.2 Poštové služby.

V Pardubicích dne 4. 11. 2013

doc. Ing. Libor Švadlenka, Ph.D.

oponent